23/05/2019

Προσπάθειες για τη διάσωση των κατεχόμενων εκκλησιών

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Ο Αντώνης Πικής, Πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής του Ιερού Ναού της Αναλήψεως του Σωτήρος Χριστού στην κατεχόμενη Αχερίτου ανέφερε στο ΚΥΠΕ πως «όταν στις 30 Αυγούστου 1974, οι κάτοικοι του χωριού έφυγαν από τα σπίτια και τις εκκλησίες τους, άφησαν πίσω τους και πέντε εκκλησίες. Πρόκειται για τον Ιερό Ναό της Αναλήψεως του Σωτήρος Χριστού, το παρεκκλήσι της Αγίας Μαρίνας, το εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου, το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής και την ιστορική εκκλησία της Παναγίας Χρυσοπολίτισσας-Τραπεζίτισσας».

Πρόσθεσε ότι «σήμερα η εκκλησία της Αναλήψεως βρίσκεται σε κάπως καλή κατάσταση, το παρεκκλήσι της Αγίας Μαρίνας, ενώ η ιστορική εκκλησία της Παναγίας Χρυσοπολίτισσας – Τραπεζίτισσας πρέπει να συντηρηθούν το συντομότερο δυνατό, γιατί κινδυνεύουν να καταρρεύσουν. Η Εκκλησιαστική Επιτροπή, σε συνεργασία με τα οργανωμένα σύνολα της Κοινότητας, την Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου και την Τεχνική Επιτροπή, καταβάλλει

πολλές προσπάθειες για διαφύλαξη και διάσωση της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιά».

Ο κ. Πικής εξέφρασε «ευχαριστίες στην Τεχνική Επιτροπή που περιέλαβε την Εκκλησία της Αγίας Μαρίνας και της Παναγίας της Τραπεζίτισσας στα έργα που θα συντηρηθούν στο σύντομο μέλλον».

Αναφερόμενος στην εκκλησία της Αναλήψεως του Σωτήρος, είπε ότι στις αρχές του 1900 οι παράγοντες της Κοινότητας αποφάσισαν να κτίσουν μεγαλύτερη εκκλησία αφού το εκκλησάκι της Αγίας Μαρίνας ήταν μικρό και δεν χωρούσε τον κόσμο. Η γη για την ανέγερση της εκκλησίας παραχωρήθηκε δωρεάν από συγκεκριμένο άτομο, ενώ όλοι οι χωριανοί εργάστηκαν αφιλοκερδώς, είτε μεταφέροντας με αμάξια – καρέττες από τοποθεσία μεταξύ Ορόκλινης και Πύλας, καλής ποιότητας ειδικές πέτρες, είτε βοηθώντας τους κτίστες να πελεκήσουν τις πέτρες και να μεταφέρουν διάφορα άλλα υλικά για το κτίσιμο».

Η εκκλησία «που ήταν μονόκλιτη ολοκληρώθηκε το 1923, είχε μήκος 27,60 μέτρα και πλάτος 11 μέτρα. Διέθετε ένα πολύ όμορφο εικονοστάσι σκαλισμένο από ταλιαδώρο στη Λάρνακα, γνωστό για τα αριστουργήματα που έφτιαχνε την εποχή εκείνη, ενώ τα εγκαίνια του Ιερού Ναού της Αναλήψεως έγιναν στις 11 Οκτωβρίου το 1936 από τον τοποτηρητή του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου της Κύπρου Λεόντιο».

Οσον αφορά το ναό της Παναγίας της Τραπεζίτισσας, είπε ότι «βρίσκεται τρία χιλιόμετρα βόρεια του χωριού Αχερίτου, είναι κτίσμα της περιόδου της Λατινοκρατίας, το οποίο σήμερα είναι διαμορφωμένο στον αρχιτεκτονικό τύπο του τρίκλιτου τρουλλαίου ναού. Η εκκλησία μετά την τουρκική εισβολή χρησιμοποιήθηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα ως μάντρα προβάτων, αφού προηγουμένως κτίσθηκαν πρόχειρα οι είσοδοι του. Φαίνεται πως στο εσωτερικό δάπεδο του Μεσαιωνικού ναού υπήρχαν ταφές, τις οποίες εντόπισαν αρχαιοκάπηλοι και αφαίρεσαν το περιεχόμενο αφήνοντας μέσα μερικά σπασμένα αγγεία».

Εξήγησε επίσης ότι «η εκκλησία είχε μήκος 21,40 μέτρα και πλάτος 13,80 μέτρα ήταν τρίκλιτη με δύο θόλους και το εσωτερικό της ήταν διακοσμημένο με τοιχογραφίες, που εντάσσονται στο Κυπρο-αναγεννησιακό ρεύμα ζωγραφικής που αναπτύχθηκε επί Ενετοκρατίας. Αρκετές από τις τοιχογραφίες έχουν αποκολληθεί από τους αρχαιοκάπηλους ενώ πολλές άλλες, που βρίσκονται στον τρούλο, στα σφαιρικά τρίγωνα και στις κατώτερες επιφάνειας, είναι μισοκαταστρεμμένες».

Στο ναό σημείωσε “διασώζονται επίσης αξιόλογα δείγματα γλυπτικού αρχιτεκτονικού διακόσμου της Λατινοκρατίας, οι δόμοι της οροφής σχηματίζουν

σταυρό, ενώ μια λίθινη εγχάρακτη ανορθόγραφη επιγραφή στο νότιο , εξωτερικό τοίχο του ναού διασώζει την πληροφορία της ανακαίνισης στο 16ο αιώνα. Μετά την τουρκική εισβολή, η εικόνα της Παναγίας της Τραπεζίτισσας φυλάσσεται στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου στην Αχερίτου".

Πολύ κοντά στην εκκλησία της Τραπεζίτισσας υπήρχε το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής και ο Αγιος Ανδρόνικος, τα οποία καταστράφηκαν ολοσχερώς.

Για το παρεκκλήσι της Αγίας Μαρίνας, ο κ. Πικής είπε ότι «άρχισε να κτίζεται μετά το 1760 ήταν βυζαντινού ρυθμού, μονόκλιτη, με τρεις πόρτες, δύο μικρά παράθυρα και καμπαναριό, είχε μήκος 15.70 μέτρα και πλάτος 5.20 μέτρα, ενώ οι εικόνες αγοράστηκαν από την Αμμόχωστο. Η Αγία Μαρίνα ήταν για 167 χρόνια ο κύριος ναός της Αχερίτου μέχρι που αποπερατώθηκε η μεγάλη Εκκλησία της Αναλήψεως του Κυρίου το 1925».
Πηγή: dialogos.com.cy